

Miljökvalitetsnormer för vatten – ursprung och betydelse

Annika Ekvall

Vattenvårdsdirektör

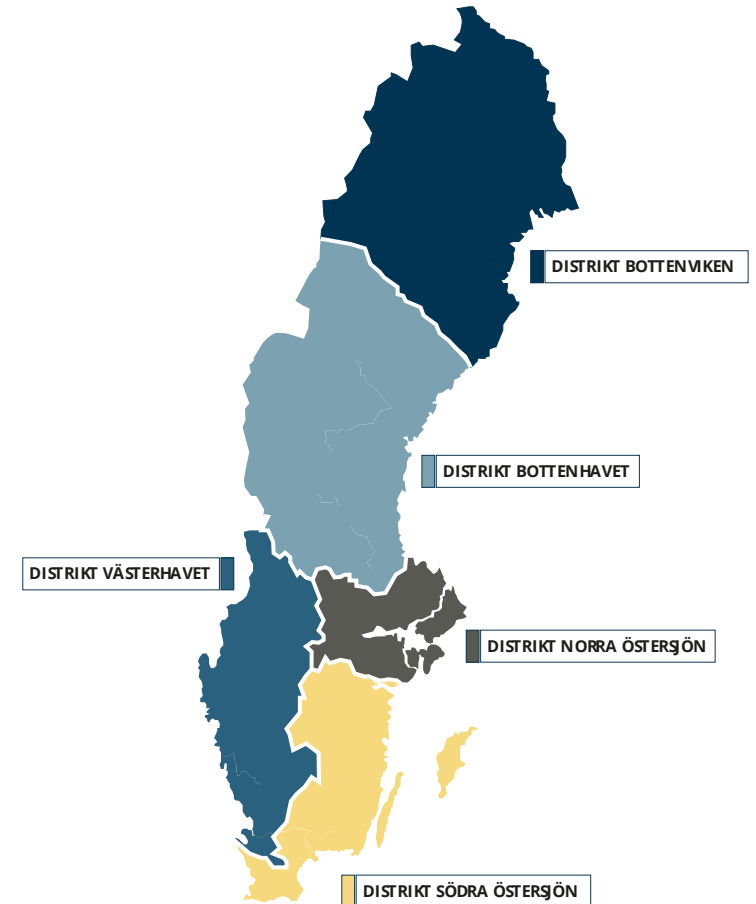
vattenmyndigheten Västerhavet

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Vattenmyndigheten???

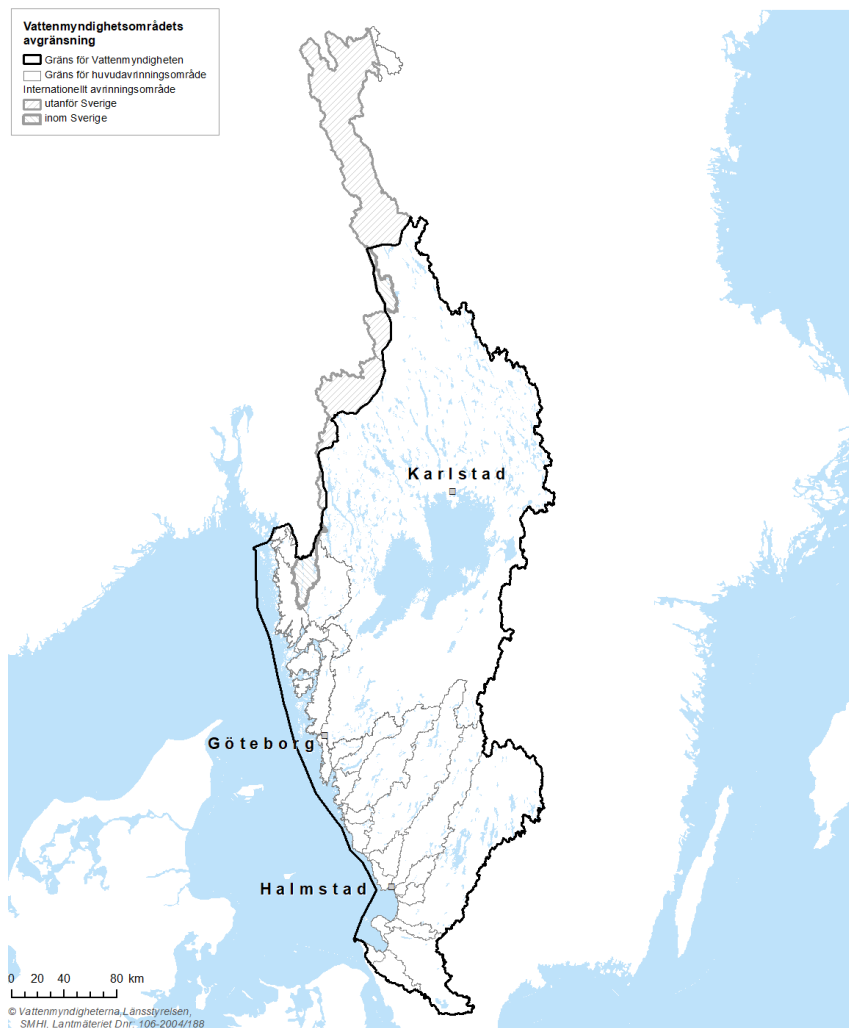
- Länsstyrelsen i Västra Götaland är vattenmyndighet för Västerhavet
- Ska implementera EU:s vattendirektiv i vårt distrikt
- Sätter miljökvalitetsnormer (MKN) för alla vattenförekomster i distriktet.
- Beslutar om administrativa åtgärder för myndigheter, inklusive länsstyrelser och kommuner.
- Vattendelegationen beslutar på regeringens uppdrag

Roller och ansvar inom vattenförvaltningen

- HaV och SGU tar fram föreskrifter (bindande) och vägledning (rekommendation).
- Vattenmyndigheterna ansvarar för genomförandet.
 - Kansliet leder vattenförvaltningsarbetet, och samordnar länsstyrelsernas arbete i beredningssekretariaten
 - Vattendelegationerna är vattenmyndigheternas beslutande organ
- Länsstyrelserna sköter en stor del av det operativa arbetet
 - bedömer hur vattnet mår, matar in uppgifter i VISS, samordnar vattenförvaltningsarbetet på länsstyrelsen och i länet, stöttar VM i arbetet med åtgärdsprogram, förvaltningsplan och övervakningsprogram
- HaV rapporterar arbetet till EU.

Västerhavets vattendistrikt

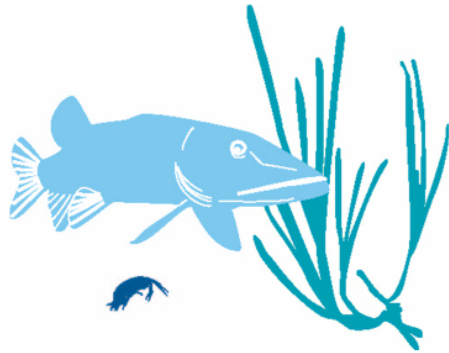
Vattendirektivet eller ramdirektivet för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG)

- Fastslår en ram för EU:s vattenpolitiska samarbete.
- Trädde i kraft **22 december 2000**.
- Syftar till att **etablera en ram för enhetliga regler på EU-nivå** för skydd av europeiska vatten; **sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten men dock inte hav.**
- Handlar främst om att förbättra vattenrelaterat miljöarbete genom en gemensam lagstiftning för vatten.
- minska föroreningar,
- främja hållbar vattenanvändning,
- förbättra tillståndet för existerande akvatiska ekosystem samt
- reducera effekterna av översvämningar och torka.
- Fastslår att länderna ska arbeta på ett sätt som utgår från avrinningsområden (naturens egna vattengränser) och inte från av människan införda administrativa gränser.
- Ska ske under 6-åriga förvaltningscykler, efterföljt av åtgärdsarbete.

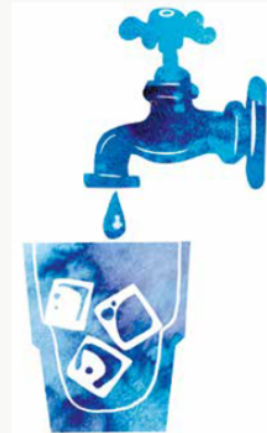

Två huvudfokus

Värna ett naturligt
växt- och djurliv i
våra vatten

Säkerställa tillgången
på rent vatten för
dricksvattenprodukti

Mål med vattenförvaltningsarbetet

- - *God status*
- - *Ingen försämring*

Ytvatten

Bra kvalitet
Livskraftiga ekosystem:
djur, växter, fysisk miljö

Grundvatten

Bra kvalitet
Uttag i balans med
nybildning

Vad är en miljökvalitetsnorm för vatten?

- Miljökvalitetsnormerna för en viss vattenförekomst består av krav på vilken kvalitet som vattenförekomsten ska bibehålla eller uppnå senast vid en viss tidpunkt.
- Miljökvalitetsnormer, *till skillnad från många andra miljöregler*, gäller **miljön totalt sett**. Normerna för vatten anger gränserna för hur mycket miljöpåverkan en vattenförekomst får utsättas för sammanlagt.
- Normerna gäller således generellt för vattenförekomsten och inte inskränkt till krav på en viss miljöstörande verksamhet.

Olika typer av miljö kvalitetsnormer för vatten

Ytvatten

Kemisk status

Ekologisk status

Ekologisk potential (variant av ekologisk status – för konstgjorda och kraftigt modifierade vattenförekomster)

Grundvatten

Kvantitativ status

Kemisk status

Vända trend

HUVUDREGEL:

**GOD STATUS
SKA NÅS**

**FÖRSÄMRINGS-
FÖRBUD**

Miljökvalitetsnorm för ekologisk status i ytvatten

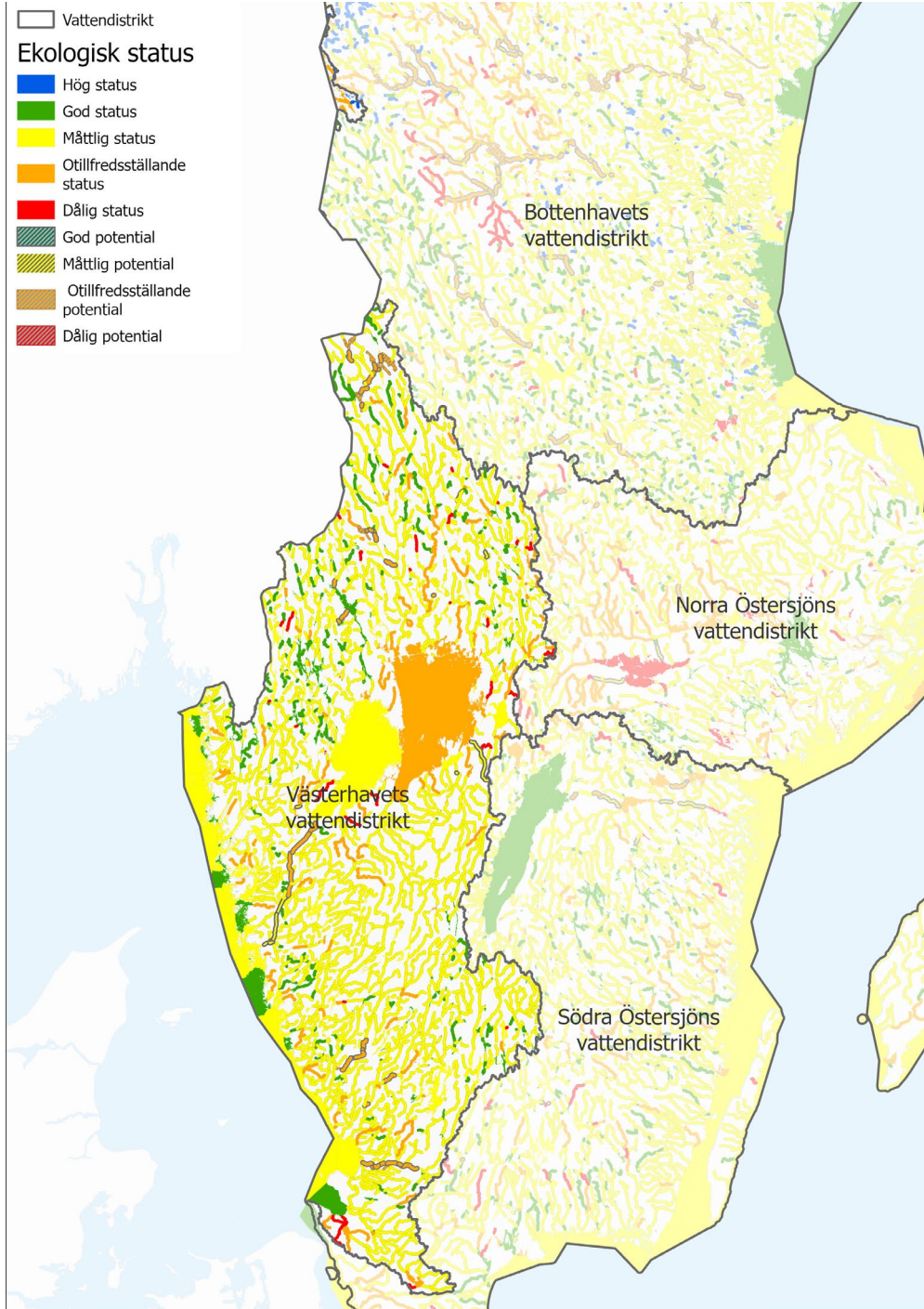
- **Kvalitetsfaktorer**

- Biologiska faktorer;
bland annat fiskstatus, bottenfauna,
vattenväxter
- Fysikalisk-kemiska faktorer;
bland annat näringsämnen, pH-värde,
särskilda förorenande ämnen
- Hydromorfologiska faktorer;
bland annat flöde, vandringshinder, form,
strandzon, djup

*Vägs ihop till en samlad bedömning av ekologisk status för
varje vattenförekomst*

Vattenstatus i Västerhavets vattendistrikt

Miljöbalken 5 kap

4 § En myndighet eller en kommun *får inte tillåta* att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att *vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt* eller som har sådan betydelse att det *äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm*.

Vid prövning för ett nytt tillstånd och vid omprövning av tillstånd ska de bestämmelser och villkor beslutas som behövs för att verksamheten inte ska medföra en sådan försämring eller ett sådant äventyr. *Lag (2018:1407)*.

Måste alla vatten nå god status?

Nej, det är möjligt att besluta om lägre krav.

- **När åtgärder och ekosystemens återhämtning tar tid, eller det är omöjligt eller orimligt dyrt att åtgärda**

Möjliga undantag:

- Tidsfrist för att nå god status
- Mindre stränga kvalitetskrav (god status behöver inte nås)

- **Vattenförekomster kan tillåtas vara rejält ombyggda för att uppnå viktig samhällsnytta**

- Kraftigt modifierade vattenförekomster (KMV)
- Konstgjorda vattenförekomster (KV)

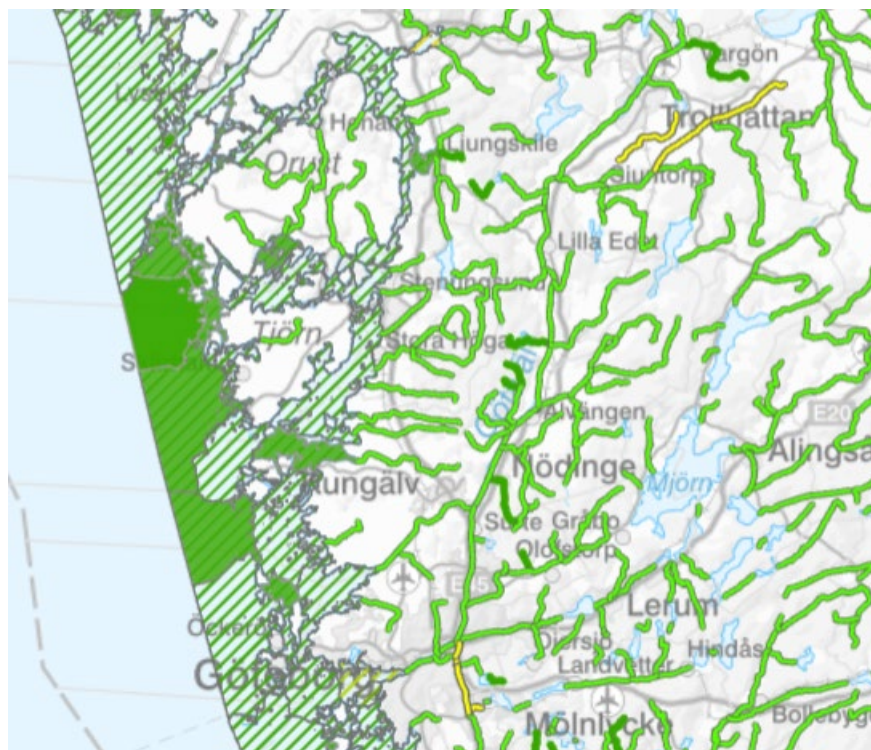

Tillåtande enligt 4 kap. 11–12 § VFF

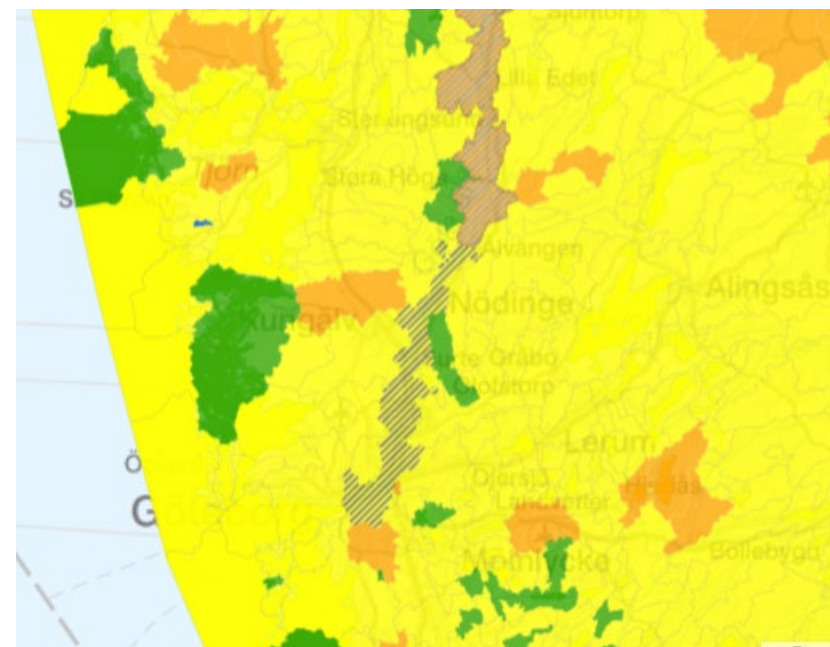
Kriterier för tillåtande enligt 4 kap 12 § VFF:

- verksamheten/åtgärden
 - är ett samhällsintresse av stor vikt, eller
 - har fördelar för hälsa, säkerhet eller hållbar utveckling som överväger fördelarna med att nå eller behålla god/hög vattenstatus
- Det saknas möjliga/rimliga alternativa åtgärder som är väsentligt bättre för miljön,
- alla genomförbara, mildrande åtgärder genomförs, för att mildra de negativa konsekvenserna

Hit ska vi!

Här är vi!

Att göra:

1. Ta reda på vilka miljökvalitetsnormer som gäller
2. Ta reda på vilken status som gäller idag
3. Om det är skillnad mellan dagens status och miljökvalitetsnormen så är det den skillnaden som ska åtgärdas
4. Ta miljökvalitetsnormen på allvar – den är en ram som prövningsmyndigheter har svårt att gå utanför!

[VM Enkla kartan - WebbGIS](#)

Vad hittar man miljö kvalitetsnormerna?

Författningar | Länsstyrelsen Västra Götaland

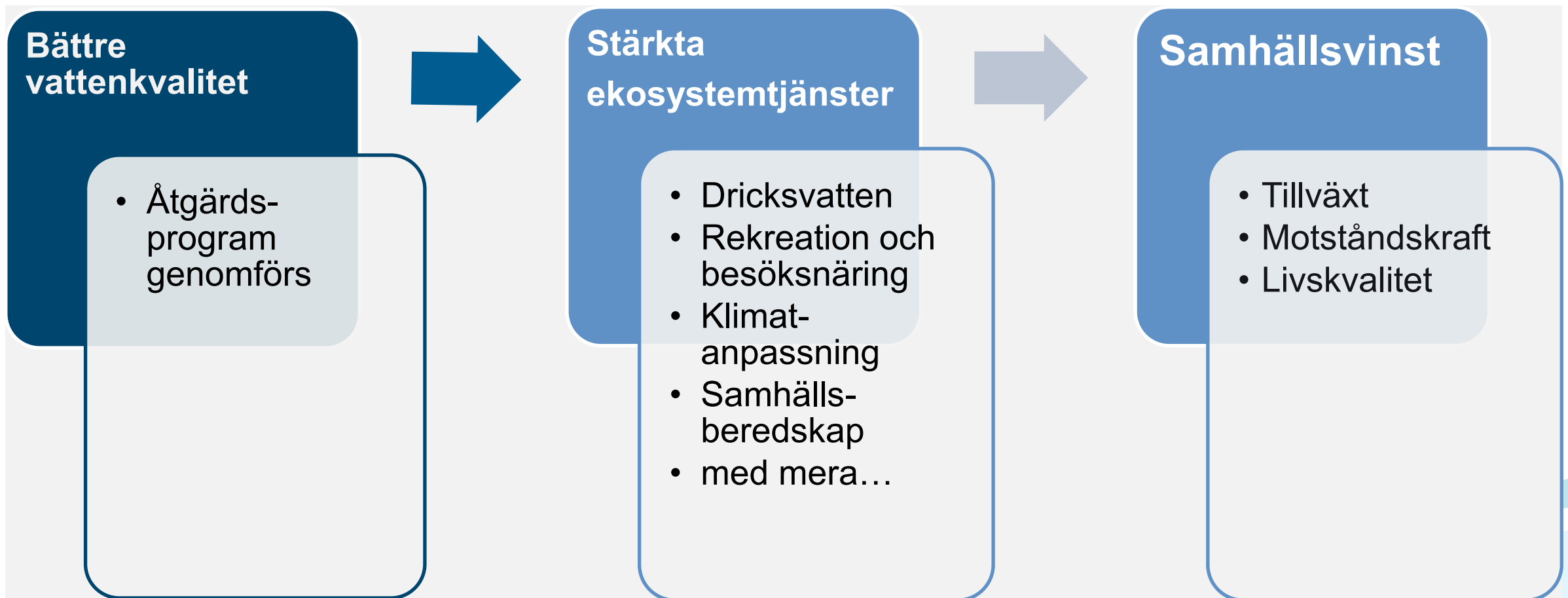
Miljö kvalitetsnormer för vatten | Vattenmyndigheterna

Välkommen till VISS

Dålig vattenkvalitet medför stora kostnader

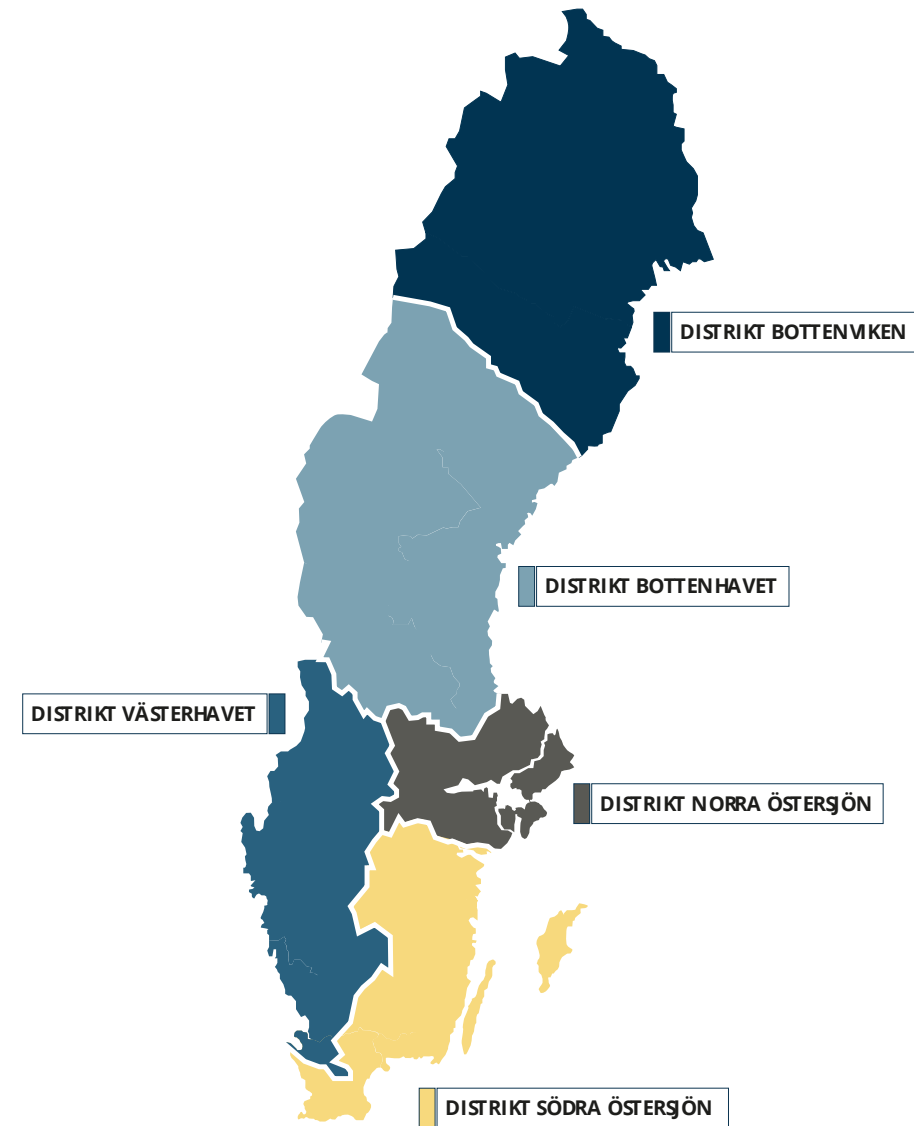

God vattenkvalitet ger stora samhällsvinster

Tillsammans värnar vi vattnets värden

Tillsammans värnar vi vattnets värden!

Vattenmyndigheten Västerhavet

Länsstyrelsen
Västra Götaland